

Utbildningsutvärdering med extern bedömning
vid Göteborgs universitet

**BEDÖMARUTLÅTANDE FÖR FÖRSKOLLÄRAREXAMEN VID
UTBILDNINGSVETENSKAPLIGA FAKULTETEN**

16-09-2024

Kort bakgrund

Bedömargruppen (se nedan) har haft i uppdrag att utvärdera förskolläraryxamen vid Utbildningsvetenskapliga fakulteten vid Göteborgs universitet. Utvärderingen har gjorts utifrån universitetets kriterier för utbildningsutvärdering enligt policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling och med stöd i vägledning för utbildningsutvärdering.

Inför platsbesöket lämnade fakulteten och institutionen ett antal dokument till bedömargruppen (bilaga 1). Den 18 april 2024 och 25 april 2024 genomfördes förberedande möten där bedömargruppen gick igenom de dokument gruppen hade till sitt förfogande samt förberedde platsbesöket. Platsbesöket genomfördes den 6–7 maj 2024 (program för platsbesök, se bilaga 2). Bedömargruppen har därefter med utgångspunkt i underlag och platsbesöksintervjuer via möten gemensamt utarbetat sitt bedömarutlåtande.

Följande personer har ingått i bedömargruppen:

- Mia Heikkilä, professor i barn- och ungdomsvetenskap med inriktning mot förskola, Stockholms universitet (ordf.)
- Susanne Klaar, lektor i pedagogiskt arbete, Högskolan i Borås
- Tarja Karlsson Häikiö, professor i visuell och materiell kultur, HDK-Valand, Göteborgs universitet
- Charlotte Dufvenius, utvecklingsledare, förskoleförvaltningen, Göteborgs Stad
- Siri Larsson, studentrepresentant, Göta Studentkår

Förskolläraryxamen vid Göteborgs universitet har två inriktningar, en så kallat ordinarie inriktning som innefattar campusförlagda studier (förutom VFU) i 3,5 års tid och en inriktning för studenter med yrkeserfarenhet om minst fem år, och denna ges på distans. Den erfarenhetsbaserade utbildningens studietakt är på 50% eller 100%. Inriktningarna har granskats på likvärdigt sätt.

Den granskade examen innehåller tre innehållsliga delar: utbildningsvetenskaplig kärna, förskolepedagogiska kurser samt verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och omfattar två inriktningar på programmet som finns vid Göteborgs universitet: Förskolläraryxamen 210 hp (FÖRS, 100%, campus) samt Förskolläraryxamen för yrkesverksamma (FÖRV, 150 hp, 50% eller 100%, distans, ortsoberoende). I bedömargruppens uppdrag begränsades granskningen till att endast omfatta delar av de kurser som ingår i examen på grund av den stora mängd kurser som ingår i examen. Urvalet sattes i relation till uppdragets tidsmässiga begränsning.

Urvalet av kurser för utvärderingen med tillhörande kursvärderingar och kursrapporter baseras på att studenter enligt examensmålen, så som de formulerats i utbildningsplan för förskolläraryxamen (GU 2023/114), ska kunna ”visa fördjupad kunskap om barns kommunikation och språkutveckling” samt ”visa förmåga att tillämpa sådan förskoledidaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det förskolepedagogiska området...”. Programledningen har därför valt ut de förskolepedagogiska kurserna med fokus på barns språk och kommunikation för granskning av i vilken mån kurserna leder till fördjupad förståelse och förskoledidaktiskt kunnande inklusive metodik (LÖFÖ00 Barns språk och kommunikation 1 för förskollärare, LÖFÖ10 Barns språk och kommunikation 2 för förskollärare, LÖFÖ16 Barns språk och kommunikation 3 för förskollärare och LÖFV17 Barns språk-, läs- och skrivutveckling, digitala miljöer och verktyg för förskollärare). Grunden till att kärnkurserna LÖK10G Lärande utveckling och didaktik 1 för förskollärare, LÖK40G Lärande, utveckling och didaktik 2 för förskollärare och LÖK71G Sociala relationer och specialpedagogiska perspektiv för förskollärare valts för granskning är att förskolläraryxamen dels har fått ett förstärkt specialpedagogiskt examensmål med tydligare fokus på neuropsykiatriska svårigheter, dels att kognitionsvetenskap fått, och kommer att få, ett förstärkt fokus (SFS 1993:100/SFS 2022/1338).

Utbildningen ska utbilda studenten till en professionell yrkesroll som vilar på beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund utifrån kunskaper som ger likvärdiga förutsättningar för barns utveckling, lek och lärande inom exempelvis språk- och kommunikation, tidig läs- och skrivutveckling, matematik, estetik, och naturvetenskap och teknik. Utbildningen ska dessutom innefatta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter, knutna till förskollärarens arbete med barnets rättigheter och hållbar utveckling i ett demokratiskt samhälle och utveckla ett förhållningssätt som främjar förskolebarns delaktighet, agens och meningsfullhet i relation till förskolans innehåll och värdegrund.

Utbildningens främsta styrkor och svagheter samt bedömargruppens reflektioner och rekommendationer

Bedömargruppen anger sina sammanfattande kommentarer och iakttagelser samt rekommendationer avseende identifierade utvecklingsområden under respektive utvärderingskriterium i den löpande texten. Bedömargruppen har i nedan presenterade text sammanfattat vad som behöver utvecklas för att utbildningen ska i ännu större utsträckning möta de nämnda kriterierna. Bedömargruppen uppmärksammar också styrkor i utbildningen och har valt att skriva fram dessa. Gruppens bedömningar utgår ifrån läsning av underlag och av intervjuer vid platsbesök, och gemensamma överbåganden utifrån dessa.

1. Att de faktiska studieresultaten motsvarar lärandemål och högskoleförordningens examensmål

Utbildningens styrkor och svagheter i relation till det första kriteriet har granskats genom att beakta utbildningens förutsättningar för, och säkerställande av, måluppfyllelse. I bedömning av kriterium ett ingår således både det innehåll utbildningen erbjuder i relation till högskoleförordningens examensmål och vilka möjligheter det finns att säkerställa studenters kunskaper kring examensmålen. I denna bedömning lyfter bedömargruppen fram vikten av metareflektion, kriterier för bedömning vid examination och kurslitteraturens relevans.

Trots goda möjligheter för studenterna att reflektera på djupet kring sin kommande yrkesroll så finns det utbildningsinnehåll som skulle bli tydligare för studenterna om det lyftes fram till diskussion på en metanivå. Bedömargruppen vill här lyfta två exempel; hållbar utveckling och specialpedagogik. Förskolläraryrket utbildningens hållbarhetsmärkning kan ses som en styrka och innehållet kring hållbarhet lyfts fram i de flesta kursplanerna, även om bedömargruppen inte granskat samtliga kurser där detta finns inskrivet. Utbildningen är ett av få program på Göteborgs universitet som hållbarhetsmärkts. Samtidigt framgår det att studenterna inte riktigt har gjort hållbarhetsmärkning till sin i praktiken trots att det i varje kursplan finns mål som är hållbarhetsrelaterade. I de underlag som bedömargruppen tagit del av och de platsbesök som genomförts (hädanefter benämnda som "underlaget") bekräftas exempelvis från studenthåll att de anser att de inte fått med sig tillräckliga kunskaper inom hållbar utveckling. Sociala aspekter av hållbarhet tas upp brett i utbildningen men andra aspekter i relation till hållbarhet så som ekologi, ekonomi osv inte får samma synlighet i kursinnehåll, även om det finns sådana inslag.

Ett annat exempel där erbjudet kursinnehåll inte stämmer överens med studenternas uppfattningar är specialpedagogik. När det gäller specialpedagogiskt innehåll är det något som studenter önskar mer av. Studenterna menar att det fortfarande, trots viss utveckling, är för lite litteratur och forskningsinnehåll kring specialpedagogik även om situationen har förbättrats. Bedömargruppen kan dock, i en granskning av utvalda kursplaner med specialpedagogiskt innehåll, se att det av studenterna efterfrågade innehållet finns med (gäller här kursmålen i LÖKV7G Specialpedagogiska perspektiv, barns behov av lek, lärande och omsorg för förskollärare). Med hållbar utveckling och specialpedagogik som exempel lyfter bedömargruppen därför fram vikten av att metakommunicera innehållet och utmanar utbildningen i att mer tydligt medvetandegöra studenterna om innehåll i kurser, och klargöra mål och deras koppling till examinationer.

När det gäller teoretiska perspektiv på didaktik och språk synliggör granskningen att utbildningen lyfter fram både mångfacetterad didaktik och olika språk/kommunikationsteorier. Bedömargruppen

rekommenderar, även i utbildningens inledande fas, en större bredd i kurslitteratur när det gäller didaktik i förskolan.

För att bedöma om det går att säkerställa att studenter når kursers lärandemål så har bedömargruppen granskat en variation av, i Canvas, åtkomliga kriterier för examinationsuppgifter (i utvalda kurser). Bedömargruppen har således inte granskat faktiska studieresultat i LADOK eller liknande. I vissa av kurserna finns bedömningskriterier tydligt nedskrivna (exempelvis LÖVU31 Verksamhetsförlagd utbildning 3 för förskollärare och LÖXA2G/LÖXV2G Självständigt arbete för förskollärare), och utifrån en genomgång av examensarbeten kan konstateras att bedömningen av dem i stort motsvarar kriterierna i examensmålen.

Bedömargruppen ser dock ett utvecklingsområde när det gäller att tillhandahålla relevanta och förståeliga bedömningskriterier så att det blir möjligt för studenter att förstå vilka kunskaper som krävs för att nå målen, och att det blir möjligt för bedömande lärare att göra rättssäkra och rättvisa bedömningar. Ett problematiskt exempel är då kriteriet för betyget Väl godkänd innefattar att den skrivna texten ska vara ”kännetecknad av kommunikativ precision”, vilket både blir svårt för studenter att förstå och svårt för lärare att bedöma. De kriterier som finns behöver stämma överens med kursplanens mål, täcka in och konkretisera målen i kursen, samt utformas med en viss öppenhet för olika tolkningar, men samtidigt vara möjliga att bedöma utifrån innehållsliga kvaliteteter. I vissa kurser finns också, under bedömningskriterier, enbart procentsatser för U/G/VG angivet utan att det framkommer vad procentsatsen står för när det gäller kunskapsinnehåll som förväntas. Här menar bedömargruppen att examinatoreer tydligare bör skilja på kvantitativa bedömningskriterier i termer av procentsatser och kvalitativa bedömningskriterier i termer av studenternas förväntade kunskaper för måluppfyllelse.

Ett annat utvecklingsområde gäller bedömning vid muntliga examinationer och användandet av obligatorisk närvaro som examinationsform. När det gäller muntliga examinationer ser bedömargruppen risker med att erbjuda studenter att lämna in skriftlig text vid tillfälle för omexamination av en muntlig examination, och att emellanåt bedöma muntlig prestation med hjälp av skriftliga inlämningar (som powerpointpresentationer och/eller ”inträdesbiljetter” till seminarier). Hur säkerställer utbildningen exempelvis att studenter har förmågan att ”förmedla kursens centrala delar muntligt” (LÖFÖ16 Barns språk och kommunikation 3 för förskollärare)?

Att formulera bedömningskriterier som bygger på närvaro, aktivt deltagande eller att ”ha genomfört” vissa moment är något som bedömargruppen ser som problematiskt eftersom det varken är rättssäkert eller rättvist. Bedömargruppen lyfter fram två tänkbara negativa konsekvenser, dels problem med bedömning, dels problem med vilka uppfattningar om utbildningen som talet om obligatorium kan leda till. Att vara närvarande och deltagande säger inte något om studentens förväntade måluppfyllelse, och det blir på det viset också mycket otydligt för studenterna att förstå vad som förväntas av dem. Hur aktiv behöver exempelvis en student vara för att bli godkänd? Intervjuer med lärare visar att man i vissa kurser redan har prövat att ta bort obligatoriska moment och bedömargruppen vill uppmana utbildningen att fortsätta med det försöket utan att ta bort muntliga examinationer. Genom att benämna vissa moment som obligatoriska, och därmed kanske mer viktiga än andra, finns dock en risk att utbildningen samtidigt talar om för studenter att det finns vissa andra moment som inom ramen för utbildningen inte är lika viktiga, kanske till och med oviktiga? Bedömargruppen rekommenderar att i större omfattning organisera utbildningen på ett sätt som gör att närvaron blir viktig för studenter, men inte tvingande.

En litteraturinventering visar att utbildningen erbjuder studenter stora möjligheter att nå kursers lärandemål på ett vidgat sätt med en mångfald av teoretiska perspektiv. Kurslitteraturen är varierande, den täcker in olika aspekter av specifika kunskapsområden och är i stor utsträckning vetenskapligt grundad. När det gäller förskolepedagogik och didaktik med *fokus på språk och kommunikation* kan bedömargruppen se att mål och innehåll i de kurser som granskats bygger vidare på varandra på ett tillfredsställande sätt.

Bedömggruppen ställer sig frågande till av vilken anledning det finns examensmål i målmatrisen som examineras i varje kurs under utbildningen. Ett sådant exempel är examensmålet ”visa sådana kunskaper inom det förskolepedagogiska området och sådana ämneskunskaper, inbegripet kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, som krävs för yrkesutövningen”, som ingår som kursinnehåll i utbildningens samtliga 26 kurser. Det finns andra examensmål, exempelvis examensmålet ”visa kunskaper om grundläggande läs-, skriv- och matematikinläring” och examensmålet ”visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra tillgodose barns behov av specialpedagogiska insatser, inbegripet specialpedagogiska insatser för barn med neuropsykiatriska svårigheter” som examineras i endast fyra kurser. Det tyder på att det kan finnas en värdering av att vissa examensmål är viktigare än andra eftersom de ges olika stort utrymme i kurserna. Bedömggruppen rekommenderar utbildningen att gå igenom skillnaderna mellan de olika kurserna när det gäller vad/vilken del av målet som examineras i varje kurs, och varför det innehållet är relevant i just den kursen, samt hur utbildningen skulle kunna göra en ännu mer resurseffektiv fördelning mellan olika examensmål inom hela utbildningen.

Bedömggruppens rekommendationer:

- Utveckla hur metakommunikationen i kurserna sker, särskilt med avseende på hållbar utveckling och specialpedagogik, så att det relaterar till studenternas läroprocess under hela utbildningen
- Även i utbildningens inledande fas, inkludera en större bredd i kurslitteratur när det gäller tillämpad didaktik i förskolan, det som i en del sammanhang benämns metodik.
- Utveckla när det gäller att tillhandahålla relevanta och förståeliga bedömningskriterier så att det blir möjligt för studenter att förstå vad som krävs, och att det blir möjligt för bedömande lärare att göra rättssäkra och rättvisa bedömningar.
- Utveckla kriterier för muntliga examinationer som inte likställs med obligatorisk närvaro.
- I större omfattning organisera utbildningen på ett sätt som gör att närvaron blir viktig för studenter, men inte tvingande.
- Bedömggruppen rekommenderar utbildningen att vara mer konkret och specifikt gå igenom vad det är som examineras i respektive kurs och hur utbildningen gör en resurseffektiv fördelning mellan olika kursinnehåll inom ramen för hela utbildningen.

2. Att undervisningen sätter studenternas lärande i centrum

Utbildningens styrkor och svagheter i relation till det andra kriteriet har granskats genom att beakta förekomsten av en rad aktiviteter som på olika sätt signalerar ett studentcentrerat förhållningssätt i undervisningen. Bedömningsens teman är lärarnas engagemang i studenternas lärande, varierande former av undervisning, diskussion och grupparbeten i utbildningen samt VFU.

Underlagen visar att lärarna vid utbildningen är engagerade i studenternas lärande och att de på olika sätt söker att finna olika former i sin undervisning för att på bästa sätt nå studenterna och skapa studiemotivation. Lärarna värnar om studenternas välmående och studieresultat och är benägna att förändra sin undervisning utifrån olika studiesammanhang och ändrade förhållanden. Samtidigt efterfrågas av lärargruppen en större samhörighet mellan lärarna och en större inblick i varandras arbete, vilket skulle stärka studenternas lärande ytterligare. Bedömggruppen rekommenderar skapandet av kollegiala forum för lärare som undervisar i utbildningen och en ökning av fysisk närvaro och engagemang på arbetsplatsen är ett utvecklingsområde för att skapa en gemensam riktning och ambition med programmet. Här behövs också en större inkludering och närvaro även av forskarna som på olika sätt är knutna till programmet.

Varierade former av undervisning är önskvärdt för att stimulera studenternas lärande. De estetiska inslagen är mycket omtyckta och hjälper studenterna väva samman teoretiska delar med genomförande av undervisning i praktik. Bedömggruppen anser, trots att programmet arbetat med att få fram varierade examinations- och undervisningsformer, att utbildningen behöver fortsätta utveckla dessa då många examinations- och undervisningsformer fortfarande är likartade. Former som öppnar för

interaktivt lärande kan skapa mer flexibla undervisnings- och examinationsformer. De praktiska inslagen i form av workshops, oavsett om det handlar om estetiska inslag, lära genom lek eller annan tematik, skapar en variation i undervisningsformerna. De estetiska ämnena bild, dans, drama och musik ges plats i utbildningens praktik, men bedömargruppen anser att progressionen kan stärkas i utbildningens HFU.

Studentintervjuerna visar att det finns utrymme för diskussion och grupparbeten i utbildningen och att de interaktiva seminarierna stärker studenternas lärande. Enligt bedömargruppen fungerar arbetet med gruppprocesser i stort sett bra i utbildningen. Utifrån den inventering som gjorts av lärarledd undervisning på förskolläraryrket (utifrån en rekommendation av Universitetskanslersämbetet i en tidigare granskning av utbildningen) framkommer det i underlaget att det är svårt att nå upp till Universitetskanslersämbetets rekommendation på 9 timmar per vecka och särskilt när det gäller rekommendationen om 6 timmar undervisning i mindre grupp. En del av problematiken tycks bero på kursbudgetarna, vilket bedömargruppen rekommenderar ledningen att fortsatt följa upp.

Den verksamhetsförlagda utbildningen har en tydlig progression där kopplingarna till den högskoleförlagda utbildningen HFU fungerar väl och sätter studerandes lärande i centrum. Bedömargruppen lyfter fram VFU-kursernas organisation som en styrka. Ett gott exempel är de väl utformade rutinerna för samverkan mellan huvudman, examinationsformer och bedömningsunderlag. Kursuppgifter utvecklas kontinuerligt baserat på kursutvärderingar från både studenter och VFU-handledare, exempelvis progression i ledarskapet samt samtal och möten med vårdnadshavare. Relationen mellan HFU-kurser och VFU-kurser upplevs fungera väl enligt de underlag och intervjuer som bedömargruppen tagit del av. Samarbetet som finns kring studenten möjliggör en rättssäker bedömning av studentens kompetens. Samarbetet ger också kortare vägar till att verkställa beslut, förändring, samt utveckling av kursuppgifter vid behov. Det skapar goda förutsättningar för att stödja studenternas utveckling. Studentintervjuerna bekräftar att en trygghet skapas genom att VFU-platsen är densamma genom hela utbildningen, samtidigt som det finns en önskan om att ta del av även annan verksamhet.

Bedömargruppen rekommenderar:

- Skapandet av kollegiala forum för lärare som undervisar i utbildningen och deras aktiva och fysiska närvaro och engagemang på arbetsplatsen är ett utvecklingsområde för att skapa en gemensam riktning och ambition med programmet.
- Utbildningen behöver ytterligare utveckla examinations- och undervisningsformer.
- Progressionen kan stärkas avseende estetiska arbetssätt i utbildningens HFU.
- Att ledningen utvecklar kursbudgetarna så att studenterna får tillgång till rekommenderad undervisningsmängd.

3. Att undervisningens innehåll och form vilar på vetenskaplig grund samt beprövad erfarenhet

I bedömningen av kriterium tre har styrkor och svagheter sammanfattats genom iakttagelser inom följande teman; vad vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet innebär i utbildningen samt styrkan i forskningsmiljöerna som tryggar den vetenskapliga grunden.

Vad relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet innebär och hur den bäst gestaltas handlar inte om fasta definitioner utan kan tolkas på olika sätt. Bedömargruppen ser utifrån underlaget att det finns en risk att vetenskaplig grund förstås som det som erbjuds i HFU/teori och beprövad erfarenhet förstås som det som sker i VFU/praktik. Bedömargruppen rekommenderar fortsatt utveckling avseende att i större utsträckning lyfta fram *relationen mellan* vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i utbildningen, och vad det kan vara i förskollärarens yrkesutövning.

Bedömargruppen ser ett gott försök när det gäller självständiga arbeten (SA) som förväntas vara utvecklingsarbeten, där vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet sammanfogas. Bedömargruppen ser en stor potential i utbildningen att kunna utveckla området; dels för att det troligen väcker ett intresse hos studenter men kanske främst för att det finns en stark vetenskaplig bas för att genomföra något sådant.

Flera nationellt och internationellt erkända förskoleforskare har sin bas vid institutionen. Förskollärarstudenterna skulle därför kunna betraktas som privilegierade när det gäller möjligheter att möta aktuell förskoleforskning och utveckla den vetenskapliga grunden i sin utbildning. Ett sådant gott exempel är arbetet med praktiktäna forskningsmetoder som inlärts i utbildningen - och utifrån exempelvis många erhållna ULF-projekt och andra forskningsprojekt - där studenter får utveckla kunskap om användbara vetenskapliga analysmetoder. Bedömargruppen ser ett utvecklingsområde för ledningen att hitta relevanta sätt att göra institutionens egna forskare än mer delaktiga i utbildningen, så att studenter i större utsträckning får möjlighet att såväl möta den egna forskningen som aktiva, internationellt erkända forskare. Det finns således tillräckligt många professorer och docenter i utbildningen för att forskningsgrunden kan ses som säkrad, även om bedömargruppen noterar att erfarna forskare undervisar i relativt låg grad i grundutbildningen. Även från medverkande institutioner finns erfarna forskare i undervisningen.

Bedömargruppen rekommenderar:

- Fortsatt utveckling avseende att i större utsträckning lyfta fram *relationen mellan* vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i utbildningen, och vad det kan vara i förskollärarens yrkesutövning.
- Ledningen att hitta relevanta sätt att göra institutionens egna forskare än mer delaktiga i utbildningen, så att studenter i större utsträckning får möjlighet att såväl möta den egna forskningen som aktiva, internationellt erkända forskare.

4. Att lärarna har aktuell och adekvat ämnesmässig och högskolepedagogisk kompetens samt att antalet lärare står i proportion till utbildningens omfattning och innehåll

Detta kriterium har bedömts utifrån styrkor och svagheter avseende den mån bedömargruppen kunnat bedöma lärarnas kompetens och yrkesmässiga bakgrund, också i relation till hur samverkan med andra institutioner gestaltar sig för att fånga in relevant kompetens till utbildningen, lärarnas högskolepedagogiska meritering samt risken för kompetenstapp i samband med minskning av lärarstaben.

Utifrån underlagsdokument och intervjuer har bedömargruppen funnit att lärarnas ämnesmässiga kompetens har en relevant och välbalanserad fördelningsgrad i utbildningen. Det finns en bredd av medverkande lärare med olika akademisk grad, vilket ytterligare stärks utifrån att fördelningen av akademisk grad återfinns i de medverkande institutionernas sammantagna kompetens.¹ Den ämnesmässiga kompetensen får därmed en bredd i olika ämnesbakgrunder hos lärarna samtidigt som det hos de flesta lärare finns den viktiga utbildningsvetenskapliga förankringen.

Studenterna möter också, förutom en bredd av lärare från institutionerna, även yrkesverksamma förskollärare på sin verksamhetsförlagda utbildning. Detta tyder på att arbetslivsanknytningen till förskolan tillgodoses från olika perspektiv, enligt bedömargruppen.

Den högskolepedagogiska meriteringen hos lärarstaben är varierande. Det som är något iögonenfallande är att de högskolepedagogiska meriterna i sin helhet saknas i många fall såväl på professorsnivå som på adjunktensnivå. Här motsvaras inte kravet från Göteborgs universitet hos lärarstaben i sin helhet, vilket enligt bedömargruppen är ett utvecklingsområde men som inte tillfaller enbart Utbildningsvetenskapliga fakulteten utan även de andra medverkande fakulteterna.

Även om många adjunkter är kursexaminatorer så har en majoritet av kurserna i utbildningen examinatorer som är lektorer eller professorer utifrån prefektbeslut. Detta räknat i 2021 års beslut, men

från år 2022 finns inte meriteringsgraden utsatt i prefektbesluten som en kvalitetsindikator, vilket har gjort det svårt att bedöma hur graden av meritering gällande kursexaminatorer och kursansvar ser ut i dagsläget. Bedömningsgruppens rekommendation är att meriteringsgraden för kursexaminatorer samt kursansvariga bör synliggöras i prefektbesluten eftersom det får bäring på synliggörandet av kvalitet och att lektorer i största möjligaste mån fungerar som kursansvariga.

Det finns en uppenbar risk för kvalitetsförlust i samband med den pågående minskningen av lärarstaben, något som görs på grund av det minskade söktrycket till utbildningen. Lärarstabens minskning av forskarkapacitet är en stor kvalitetsrisk som kommer att vara svår samt tids- och resurskrävande att reparera. Samtidigt sägs forskningskompetensen vara den viktigaste kvalitetsindikatorn, vilket skapar en glapp i logik och kräver en noggrann riskanalys. Exempelvis framkom vid platsbesöket att de mångkulturella perspektiven är en styrka i utbildningen och att flerspråkighet är ett utvecklingsområde, men bedömargruppen kan inte bedöma vilka kompetenstapp som görs avseende de olika viktiga områdena som utbildningen uttrycker. I både lärar- som forskarintervjuer framkommer att det finns en oro för att dessa delar försvagas eller försvinner från utbildningen samtidigt som underlagsdokument visar att utbildningens delar kring flerspråkighet kan behöva stärkas. Detta är av särskild vikt då flerspråkighet är en viktig kvalitetsindikator utifrån förskolans samhällsuppdrag. Bedömargruppen rekommenderar en noggrann risk- och konsekvensanalys avseende vilka kompetenstapp som följer av en minskning av lärarstaben och vilka konsekvenser det får för utbildningen.

Bedömargruppen rekommenderar:

- Att den högskolepedagogiska meriteringen stärks inom utbildningen.
- Att meriteringsgraden för kursexaminatorer samt kursansvariga bör synliggöras i prefektbesluten eftersom det får bäring på synliggörandet av kvalitet och att lektorer i största möjligaste mån fungerar som kursansvariga.
- En noggrann risk- och konsekvensanalys avseende vilka kompetenstapp som följer av en minskning av lärarstaben och vilka konsekvenser det får för utbildningen

5. Att utbildningen är relevant för studenternas/doktorandernas och samhällets behov

I bedömningen av detta kriterium har bedömargruppen utgått från de samhällsbehov som uttryckts i olika forum om vad förskollärare idag saknar och behöver. Fokus är på ledarskapsförmåga, specialpedagogiska kunskaper, den mångfacetterade språkfrågan och de yngsta barnen.

Något som har efterfrågats av bland annat förskolehuvudman är att förskolläraryrket behöver förstärka och rusta studenterna i ledarskap som en del i sin professionsutveckling. Bedömargruppen ser en styrka i att studenternas möjlighet till progression i ledarskap är synlig och tydlig i VFU-kurserna. Ett gott exempel är åtgärderna som beskrivs i programrapport HT20/VT21, vilka har vidtagits för att synliggöra och förstärka ledarskap i relation till kolleger. Detta bekräftas vid intervjuer med VFU-samordnare, VFU-handledare och VFU-kurslärare, som vittnar om att studenterna tagit större ansvar för ledarskap under de senaste terminerna. När det gäller ledarskap bedömer gruppen att det finns en strukturerad progression i hur ledarskap behandlas. Bedömargruppen vill framhålla vikten av att fortsätta i samma riktning och fokusera på utveckling av ledarskap och grupputveckling för att stärka blivande förskollärares ledarkompetens.

Bedömargruppen ser en styrka i att specialpedagogiska inslag har förstärkts och utvecklats i HFU-kurser som inte haft huvudfokus på specialpedagogik, vilket också framkom i underlaget och vid intervjuer. Ett gott exempel är specialpedagogiska perspektiv i språkkurserna. I programrapport HT20/VT21 lyfts även att kursplanemål har omformulerats för att synliggöra specialpedagogiska perspektiv genom hela programmet, vilket är positivt. Specialpedagogiken är det som tydligast framkommer i studentintervjuerna som ett fortsatt utvecklingsområde. Studenterna menar att de fått tillräckligt med kunskap om yngre och äldre barn och att utveckla förmågor kring ledarskap, men att de inte får tillräcklig kunskap kring hur man bemöter barn med olika funktionsvariationer: "...det

praktiska i det". Bedömargruppen rekommenderar fortsatt utveckling avseende att hitta kursinnehåll som förtydligar hur specialpedagogisk kunskap kan utgöra grunden för organisatoriska anpassningar i exempelvis lärmiljön men också att det kan uppstå specifika behov i vardagen utifrån barngruppers olikhet.

Att ge barn möjlighet att utveckla sin språkliga förmåga är ett av förskolans mest centrala uppdrag. För att ge barn förutsättningar att utveckla sin språkliga förmåga har arbetsgivaren/huvudman ett ansvar att säkerställa personalens kompetens inom svenska språket. I förskolläraryrket ingår flertalet fältstudier i HFU-kurserna där studenterna förväntas besöka varandras VFU-förskolor som en del i att få del av olika språkliga kontexter. Studenterna nyttjar inte de möjligheter som erbjuds från program och huvudman i den omfattning som erbjuds. Bedömargruppen rekommenderar att universitetet fortsätter utveckla arbetet med att motivera studenterna att nyttja möjligheten till breddad erfarenhet, samt även undersöka fler möjligheter till verksamhetsintegrerad utbildning.

Studenterna menar att det fortfarande, trots viss utveckling, är för lite kurs- och forskningsinnehåll kring de allra yngsta barnen även om situationen har förbättrats. Bedömargruppen kan se att det efterfrågade innehållet med fokus på de yngsta barnen finns med i kursmålen i LÖKV7G Specialpedagogiska perspektiv, barns behov av lek, lärande och omsorg för förskollärare. Även här vill bedömargruppen därför lyfta fram vikten av att metakommunicera innehållet och utmanar utbildningen i att mer tydligt medvetandegöra studenterna om innehåll i kurser, och klargöra mål och deras koppling till examinationer.

Bedömargruppen rekommenderar:

- Fortsatt utveckling avseende att hitta kursinnehåll som förtydligar hur specialpedagogisk kunskap kan utgöra grunden för organisatoriska anpassningar i exempelvis lärmiljön men också att det kan uppstå specifika behov i vardagen utifrån barngruppers olikhet.
- Att universitetet fortsätter utveckla arbetet med att motivera studenterna att nyttja möjligheten till breddad erfarenhet, samt även undersöka fler möjligheter till verksamhetsintegrerad utbildning.
- Lyfta fram vikten av att metakommunicera innehållet och utmanar utbildningen i att mer tydligt medvetandegöra studenterna om innehåll i kurser, och klargöra mål och deras koppling till examinationer.

6. Att studenterna/doktoranderna har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen

Inom ramen för detta kriterium har bedömargruppen lyft fram följande teman; arenor för studentinflytande och det låga studentdeltagandet i utvärderingar, studentdialoger och i viss utsträckning även kurstillfällen.

Bedömargruppen bedömer att i nuläget finns olika forum och arenor för studentinflytande när det gäller planering, genomförande och uppföljning av utbildningen. Ett gott exempel på forum är programråd och studentdialoger. I programrådet finns det plats för två studentrepresentanter, och resterande studenter uppmuntras att kontakta dem vid synpunkter. Vid studentdialoger bjuds studenter in för att diskutera utbildningen men deltagandet är lågt.

I styrgruppsprotokoll och i andra underlag samt intervjuer framkommer att svarsfrekvensen på kursvärderingar är låg och att detta är ett återkommande problem. Programledningen är medveten om problematiken och olika slags försök har gjorts för att hantera frågan. Bedömargruppen ser att kursvärderingarnas utformning och frekvens är ett fortsatt utvecklingsområde som behöver beaktas i det vidare programutvecklingsarbetet, särskilt gällande programutvärderingen som är ett viktigt forum för återkoppling till ledningen inför utvecklingsarbetet av programmen. Återkopplingen till studenter

genomförs i regel men även här kan arbetet förbättras genom att lärarlagen tar ett större ansvar för återkoppling av kursvärderingar till studenterna.

Orsakerna till det låga studentdeltagandet i forumen för studentinflytande är inte tydliga, men det kan handla om tid för studenterna, om informationen nått ut och vilken relation institutionen har till studentkåren och studenterna. Institutionen erbjuder tillfällen, men ett område för fortsatt utveckling är att engagera studenterna till att delta vid dessa tillfällen. Här ser bedömargruppen byggandet av goda relationer till studentrepresentanterna och studentkåren som centralt. Bedömargruppen ser här att det finns utvecklingsområden för att öka studentdeltagandet. Detta genom att se över hur studenterna informeras om tillfällen för studentinflytande, att institutionen förbättrar kontakten med studentkåren för att lättare hitta studentrepresentanter samt undersöka vilka tider studentdialoger förläggs så att studenterna har möjlighet att delta.

Bedömargruppen rekommenderar:

- Ett fortsatt utvecklingsområde som behöver beaktas är kursvärderingars utformning och frekvens i det vidare programutvecklingsarbetet, särskilt gällande programutvärderingen som är ett viktigt forum för återkoppling till ledningen inför utvecklingsarbetet av programmen.
- Utveckla relationerna till studentrepresentanterna och studentkåren.
- Att ytterligare utveckla tillfällena för studentdialoger så att deltagande blir möjligt för studenterna

7. Att en för alla studenter/doktorander tillgänglig och ändamålsenlig studie- och lärmiljö föreligger

I detta kriterium har bedömargruppen valt att lyfta fram styrkor och svagheter avseende studieadministrationen, den fysiska och digitala studiemiljön, studenternas arbetsmiljö inklusive jämställdhet och jämlikhetsfrågor och hur basgrupperna är en del av lärmiljön. Bedömargruppen vill även lyfta fram avhoppet från utbildningen och hur de påverkar studie- och lärmiljön.

En styrka i utbildningen är att studieadministrationen är väl insatt i utbildningens olika delar, och visar på ett stort engagemang för studenterna. Tillgängligheten för studenter till studievägledning och olika studiestöd är god. Dock är det ett dilemma att de samverkande institutionernas praxis och rutiner skiljer sig åt, vilket skapar förvirring hos studenterna.

Utbildningen erbjuder i dagsläget stöd, exempelvis instruktionsfilmer, via enheten för akademiskt språk för att skapa en studiemiljö som är tillgänglig oavsett bakgrund. Dock uttrycker lärarutbildarna att studenter inte tar del av den hjälp som erbjuds. Anledningen till att studenterna inte vill ta emot det stöd som erbjuds är oklar, men ett resultat blir att studenternas akademiska språk inte utvecklas som förväntat. Bedömargruppen rekommenderar att resurserna anpassas mer till studenternas behov, exempelvis genom att utbildningsansvariga tillsammans med studenter diskuterar fram hur ett stöd som studenter är hjälpta av kan se ut.

Den fysiska studiemiljön utgörs främst av B-huset vid Pedagogien och är en kontorsmiljö med en stor trappa och hiss i mitten av huskroppen. Man kommer in i huset och välkomnas av tomma ytor med några bord utspridda. Det är inte alltid självklart var man som student kan vistas mellan kurstillfällen och var eventuella grupparbeten kunde genomföras. Soffgrupper, enskilda platser för studier eller platser för gemensam samvaro är en viktig del av att ha en trivsamt och inspirerande studievardag. Detta kan minska studenternas känsla av samhörighet med utbildningen och viljan till närvaro. Studenterna har också kurser på andra institutioner och dessa miljöer har inte inkluderats här. Den fysiska lärmiljön ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Den digitala studiemiljön i Canvas är något som ses både som en styrka och en svaghet. Styrkan är att Canvas systematiskt används och svagheten är att den används på olika sätt av olika lärare och att studenterna får spendera mycket tid i början av en kurs för att förstå hur respektive lärare arbetar med Canvas, och också söka information genom alltför många vidarehänvisningar från Canvas. Det förekommer också gammal information från tidigare versioner av kurser och kursplaner, vilket skapar förvirring kring kurstillfällena, kursmål och inlämningsdeadlines. En nödvändig rekommendation är att endast uppdaterad information publiceras i Canvas. Ett utvecklingsområde, inte minst på grund av studentgruppens heterogenitet, är att lärarna skapar tydliga strukturer för sina kurser i Canvas och arbetar med kontinuerliga uppdateringar av sidorna.

Jämställdhets- och likabehandlingsaspekter verkar inte vara aktuella inom ramen för utbildningens arbetsmiljö. Dock anges att studenterna får kunskap om detta under utbildningen, men lärarnas beredskap och kompetens att ta hand om frågor av jämställdhets- eller jämlikhetskaraktär synliggörs inte. Eftersom endast ca 6 procent män studerar på utbildningen är olika aspekter av jämställdhet ett fortsatt viktigt utvecklingsområde. Bedömarens rekommendation är att jämställdhets- och jämlikhetsarbetet på utbildningen stärks, särskilt med fokus på lärarnas kompetens att hantera frågorna i både undervisningens innehåll och form.

Avhoppet är också påtagligt stort och kan indirekt påverka studie- och lärmiljön i och med att studiekamrater väljer att avsluta sina studier. Enligt de underlag som bedömarens grupp har tillgängliga har avhoppet varit så stort som 51% i någon grupp. Avhoppet är som störst efter termin två för dem som inleder sina studier på höstterminen, och som störst efter termin ett för dem som inleder studier på vårterminen. Avhoppets orsak är komplexa och svårgripbara och stora avhopp gäller inte enbart förskollärarstudenter vid Göteborgs universitet. Det framkommer i underlagen och under platsbesöket att den första VFU-kursen kan vara en faktor till om studenterna vill eller inte vill fortsätta på programmet. VFU tidigt i utbildningen innebär att studenterna får en inblick i yrket och därmed också kan avgöra om det är förskollärare de vill utbilda sig till. För att förhindra avhopp efter VFU kunde ett alternativ vara att utöka samverkan mellan HFU och VFU så att koppling mellan teori och praktik stärks och förbereder studenterna på kommande komplexa och mångfacetterade yrket. Det skulle kunna innebära att studenterna stärks och får med sig relevant kunskap under utbildningens gång för att bättre kunna hantera VFU.

Bedömarens grupp rekommenderar:

- Att resurserna anpassas mer till studenternas behov av akademiskt skrivande, exempelvis genom att utbildningsansvariga tillsammans med studenter diskuterar fram hur ett stöd som studenter är hjälpta av kan se ut.
- Att den fysiska utbildningsmiljön utvecklas.
- Att endast uppdaterad information publiceras i Canvas.
- Att lärarna skapar tydliga strukturer i för sina kurser i Canvas och arbetar med kontinuerliga uppdateringar av sidorna.
- Att jämställdhets- och jämlikhetsarbetet på utbildningen stärks, särskilt med fokus på lärarnas kompetens att hantera frågorna i både undervisningens innehåll och form.
- Att samverkan mellan HFU och VFU kring den inledande VFU-perioden utökas i syfte att minska avhoppet.

8. Att kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs

Inom detta kriterium har bedömargruppen valt att fokusera på styrkor kring utvecklingsvilja och genomfört utvecklingsarbete, men också diskutera programmets organisation, kollegiala forum och studentrekrytering som utvecklingsområden.

Det har genomförts ett flertal olika utvecklingsarbeten och utredningar gällande utbildningen, vilket visar på en vilja att kontinuerligt förbättra och utveckla programmet, vilket är en tydlig styrka.

Cirka hälften av lärarna är från medverkande institutioner och har annan institutionstillhörighet än Institutionen för pedagogik, kommunikation och lärande (IPKL). De medverkande institutionerna är medvetna om att deras lärare emellanåt byts ut och att lärarna inte alltid har utbildningsvetenskaplig förankring. De är också införstådda med att deras organisation emellanåt inte överensstämmer med sättet att organisera utbildningen på vid Institutionen för pedagogik, kommunikation och lärande. Logistiken och kommunikationen med medverkande institutioner är därmed ett utvecklingsområde för att tillvarata den samlade och viktiga bredden av lärarnas kompetens. Bedömargruppen rekommenderar att det skapas en kontinuitet kring medverkande institutioner och lärare i utbildningen och att kontinuiteten ses som en kvalitetsfråga för utbildningen.

Organisationen och beslutsordningen på programmet är inte tydlig och transparent. Det är svårt att följa programmets organisation, beslutsordning och delegation. Framför allt är programledningens/styrgruppens mandat och roll i relation till programansvarig, programråd och institutionsledning otydlig. Vid platsbesöket framkom att programledningen/styrgruppen har stora frågor på sitt bord, men dokumenterad delegationsordning för dessa frågor saknas. Måhända beror det på det underlag som bedömargruppen fått, men mandatet och delegationen tydliggörs inte på ett sätt som gör det möjligt att förstå hur ärenden (inte enbart utvecklingsområden) skapas, går vidare och förankras i organisationen. Bedömargruppen har, genom de underlag vi fått ta del av, försökt förstå existerande ärende- och beslutsprocesser men det har inte varit helt möjligt. Ett exempel på att detta är otydligt är de olika bilder bedömargruppen får kring hur processen rörande eventuella uppsägningar inom utbildningen och hur den processen har gått till. Bedömargruppen har inte med sakfrågan att göra, men noterar att bilderna är många och att delar av programledningen kan uppfattas som involverade i egenskap av institutionsledning. De stora olikheter i uppfattningar om hur processen gått till och hur transparensen framträtt kan vara ett tecken på otydlighet i programmets beslutsorganisation och blir därmed något som rör programmet som helhet. Bedömargruppen rekommenderar att utbildningens organisation utvecklas, dels på grund av viss avsaknad av tydlighet och transparens, men kanske främst för att den i dagsläget är mycket personbunden och därmed också sårbar. En tydlig organisation av utbildningen med en tydlig och transparent ledningsstruktur tydliggör ansvars- och mandatfördelningen inom programmet. Det kan leda till att medarbetare känner till var beslut fattas. En sådan tydlighet tillsammans med tydlig kommunikation innebär att en samhörighet kan skapas för hela programmet.

Rekryteringen av nya studenter är svag till programmet, så som på de flesta svenska lärosäten med förskolläraryt utbildning, och skapar en stor utmaning som ledningen är väl införstådd med, men där ett strategiskt utvecklingsarbete för att åtgärda rekryteringen saknas. Utfallet i hst har för programmen totalt ökat under pandemiåren 2020–2021 för att därefter minska med ca 100 hst årligen, där förskollärarytprogrammet har haft en konstant minskning sedan 2017. Den genomsnittliga genomströmningen är 71% på ordinarie förskollärarytprogram och 79% på inriktningen för yrkeserfarna. Genomströmningen är likartad för studenter som antas på höstterminer och vårterminer, men något högre när det gäller studenter antagna på höstterminen när det gäller inriktningen för yrkeserfarna. Genomströmningen har legat relativt stabilt de fyra senaste mätbara antagningsomgångarna när det gäller det ordinarie programmet men minskat de fyra senaste mätbara antagningsomgångarna när det gäller inriktningen för yrkeserfarna. Inom förskollärarytprogrammet görs ofta avbrott tidigt i programmet. Antalet studieuppehåll har ökat under de senaste terminerna. Bedömargruppen rekommenderar att utbildningen startar upp utvecklings- och strategiarbete för visioner med utbildningen. Det finns ett uppdrag till en medarbetare men vad uppdraget består i, hur det rapporteras och vad syftet med uppdraget är framkommer inte i bedömargruppens underlag.

Bedömggruppen rekommenderar:

- Att det skapas en kontinuitet kring medverkande lärare i utbildningen och att detta ses som en kvalitetsfråga för utbildningen.
- Att utbildningens organisation utvecklas, på grund av viss avsaknad av tydlighet och transparens i besluts- och ärendeprocesser.
- Att utbildningen startar upp utvecklings- och strategiarbete för visioner med utbildningen.

Specifika önskemål riktade till bedömggruppen om överväganden

Inom ramen för bedömningsgruppens uppdrag uttrycktes från programledningens sida önskemål om vissa specifika, tematiska överväganden. Av de som gavs har samtliga inkluderats inom ramen för att kriterierna bedömts men två av temana diskuteras nedan - kognitionsvetenskap och språkutveckling. Den till gruppen riktade frågan är inramad.

Kognitionsvetenskap: Den förhandsinformation som finns när det gäller resultaten av den just nu pågående nationella utvärderingen av lärar- och förskollärarytbildningen gör gällande att kognitionsvetenskap kommer att ges ett större utrymme i all lärarexamen. Hur uppfattar bedömggruppen det utbud av befintliga kurser som aktualiserar kognitionsvetenskap? Är det befintliga utbudet tillräckligt? Hur kan det annars fördjupas och kompletteras?

Kognitionsvetenskapen är ett av de perspektiv som kommer in i utbildningsvetenskaplig kärna tillsammans med utbildningsfilosofiska, samhällsvetenskapliga, sociologiska etc ingångar som är relaterade till utbildningsvetenskap. Att framhålla kognitionsvetenskap, såsom det görs i förslag från regeringen, innebär att fråga utbildningens utbildningsvetenskapliga grund. Under platsbesöket framkom att kognitionsvetenskap är ett annat forskningsfält än utbildningsvetenskap som det i dagsläget inte finns stor kompetens inom, men det förklaras också med kognitionsvetenskapens bredd.

Hur utbildningen skulle kunna tänkas vila på vetenskaplig grund när det gäller kognitionsvetenskap är i dagsläget givetvis inget som bedömggruppen har möjlighet att uttala sig om, då det inte ingår i examensmål för förskollärarytbildningen, och inte varit föremål för granskning. Under platsbesöket lyftes heller inte frågan av någon specifik grupp förutom forskarföreträdarna. Bedömggruppen vill lyfta fram kognitionsvetenskap som innehåll och som ett möjligt, fortsatt intressant utvecklingsområde att fördjupa sig i vid sidan om fler relevanta områden. Beroende på hur kognitionsvetenskap och dess inslag i förskollärarytbildningen eventuellt utformas och definieras kunde kognitionsvetenskap tolkas handla om hur barn lär och hur förskollärare kan/bör/ska undervisa för att barn ska lära sig det tänkta, så finns det stora möjligheter att täcka in detta område. Det lyfts fram av forskningsföreträdarna. Det handlar dels om forskning med olika variationsteoretiska utgångspunkter och dels om annan praktisk forskning som har fokus på barns läroprocesser. Kognitionsvetenskaplig litteratur har förts in i utbildningen, och då detta troligtvis kommer att betonas i lärarutbildningsuppdraget, är ett utvecklingsområde att finna former för att integrera relevanta kognitionsvetenskapliga ingångar i relation till utbildningsvetenskap och förskoleforskning.

Flerspråkighet och fördjupade språkkunskaper: Inom förskollärarytbildning är flerspråkighet och fördjupade språkkunskaper prioriterade områden. Kan något förbättras ytterligare vad gäller de satsningar som redan gjorts?

Denna fråga är komplex och det framkommer både i underlagsdokument och i intervjuer att mycket arbete har lagts ner för att skapa goda förutsättningar för fördjupade språkkunskaper hos studenter och i nästa led också utveckling av förskolebarns språk.

Mångspråkighet (eller flerspråkighet) hos studenterna betraktas av lärarutbildarna som en positiv resurs i utbildningen. Studenternas mångspråkiga (eller flerspråkiga) erfarenheter blir också en positiv

resurs för dem i det blivande yrket som förskollärare utifrån att förskolan idag är en viktig del av det mångkulturella samhällsbyggandet. Exempelvis framkommer i intervju med programrådet att man har en bred och inkluderande syn kring flerspråkighet bland studenterna, där programrådet uttrycker att de olika språk som studenterna har med sig in i utbildningen blir en styrka att ta vara på. Å andra sidan framkommer att många studenter inte klarar sina studier på grund av utmaningar i det svenska språket trots att lärarna har arbetat med olika slags stöd inför läsning av kurslitteratur och trots att studenterna kan få språkstöd och stöd med akademiskt skrivande på enheten för akademiskt språk. På det viset kan studenternas flerspråkighet betraktas både som en resurs och som en utmaning i utbildningen.

Trots att utbildningen erbjuder en språkstrimma kring akademiskt skrivande, vilken studentintervjuerna bekräftar har underlättat arbetet med att skriva akademiskt, så kvarstår således frågan om studenters språkkunskaper i svenska som svårnavigerad och som ett utvecklingsområde för utbildningen. Bedömargruppen förstår det som att studenters kunskaper i svenska språket blir ett problem i relation till genomförande av undervisningen inom förskollärarytbildningen och dess examinationskrav, men studenters kunskaper i det svenska språket kan också bli ett problem i deras kommande undervisningspraktik i förskolan. Det är en styrka att olika åtgärder genomförts, men samtidigt visar underlaget att arbetet med studenternas språkkunskaper och olika didaktiska aspekter av flerspråkighet fortsatt behöver utvecklas. Alumnundersökningar visar dessutom att studenter från Göteborgs universitets förskollärarytbildning upplever att de inte fått tillräckliga kunskaper om att undervisa kring flerspråkighet i förskolan. Bedömargruppen vill därför rekommendera ansvariga inom utbildningen att noggrant ta hänsyn till balansen mellan styrkan i att studenter är mångspråkiga och utmaningen att studenter inte klarar sina studier på grund av kunskaper i det svenska och/eller det akademiska språket. Vilka språkkrav är exempelvis nödvändiga och vilka språkkrav är önskvärda? Bedömargruppen vill starkt uppmuntra till att inkludera studenterna i detta utvecklingsarbete. På vilket sätt skulle exempelvis didaktiska frågor kring flerspråkighet i förskolan kunna överföras och användas i studenternas svenska och/eller akademiska språkutveckling? Här vill bedömargruppen avslutningsvis peka på en risk med den planerade neddragningen av personal, då den kan innebära ett kompetenstapp inom flerspråkighetsområdet. Det innebär att man noggrant behöver utreda hur frågan kring flerspråkighet ska hanteras i det fortsatta utvecklingsarbetet. För att kunna möta studenter i deras utmaningar när det gäller det svenska och/eller det akademiska språket behövs troligtvis lärarutbildare med goda kunskaper i flerspråkighetsdidaktik.

Underlag till bedömagruppen

Bilaga 1

Program platsbesök, den *X/X 201X*

Bilaga 2